

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) POLITICAL SCIENCE
EXAMINATION: JUNE – 2022
THIRD SEMESTER
Subject: Indian Foreign Policy - I (PCBCS -17-313)

Date: 14/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks

Q. 1. Answer the following the multiple choice questions. (05)

1. power is not a member of SARRC.
a) Pakistan
b) Bangladesh
c) China
d) India
2. Who is the chief architect of India's foreign policy?
a) Mahatma Gandhi
b) Dr. B.R. Ambedkar
c) Pandit Jawaharlal Nehru
d) Dr. Rajendra Prasad
3. Panchasheel was signed by India and China in the year
a) 1954
b) 1955
c) 1975
d) 1976
4. Look East policy was formulated in the year
a) 1991
b) 1996
c) 1998
d) 1999
5. Who is the incumbent Union minister of External Affairs?
Arun Jetly
Rajnath Singh
Shushma Swaraj
S. Jaishankar

Q. 2. Answer of the following questions in short. (Any three) (15)

- 1) The internal factors influencing the India's foreign policy
- 2) Explain 'Panchshil' as a foundation of India's foreign policy.
- 3) Introduction to the meaning of foreign policy.
- 4) The specific objectives of the foreign policy.
- 5) Discuss Geo-Political position of India.

Q. 3. Answer the following questions. (Any Two) (30)

- 1) Challenges before Indian foreign policy.
- 2) Discuss India's foreign policy under continuity and change.
- 3) Write an essay on 'India's role in U. N., with special reference to peace keeping.

Q. 4) Write Short notes (Any one) (10)

- 1) Issue of India's permanent membership of Security Council of UN.
- 2) Relevance of Non Alignment Movement

मराठी रूपांतर
भारताचे परराष्ट्र धोरण - १ (PCBCS -17-313)

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य २. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

- प्र. १) योग्य पर्याय निवडा. (०५)**
१. हा देश सार्कचा सदस्य देश नाही.
अ) पाकिस्तान ब) बांग्लादेश
क) चीन ड) भारत
२. भारतीय परराष्ट्र धोरणाचा मुख्य प्रवर्तक कोणाला संबोधले जाते.
अ) महात्मा गांधी ब) डॉ. बी. आर. आंबेडकर
क) पंडीत जवाहरलाल नेहरू ड) डॉ. राजेंद्र प्रसाद
३. या वर्षी पंचशीलावर भारत आणि चीन यांनी सह्या केल्या.
अ) १९५४ ब) १९५५
क) १९७५ ड) १९७६
४. लूक इस्ट पॉलिसी वर्षी आखली गेली.
अ) १९९१ ब) १९९६
क) १९९८ ड) १९९९
५. विद्यमान भारताचे परराष्ट्र मंत्री हे आहेत.
अ) अरूण जेटली ब) सुषमा स्वराज
क) राजनाथ सिंह ड) एस. जयशंकर
- प्र. २) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)**
- १) भारतीय परराष्ट्र धोरणाला प्रभावित करणारे आंतर्गत घटक स्पष्ट करा.
२) भारतीय परराष्ट्र धोरणाचा आधार म्हणून पंचशीलाची चर्चा करा.
३) परराष्ट्र धोरण संकल्पना स्पष्ट करून परराष्ट्रधोरणाची व्याप्ती विशद करा.
४) भारतीय परराष्ट्र धोरणाची प्रमुख उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
५) भारताच्या 'भू-राजकीय' स्थानाची चर्चा करा.
- प्र. ३) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (३०)**
- १) भारतीय परराष्ट्र धोरणासमोरील आव्हानांची चर्चा करा.
२) सातत्य आणि बदलाच्या पार्श्वभूमीवर भारतीय परराष्ट्र धोरणाची चर्चा करा.
३) जागतीक शांतता प्रस्थापनेच्या चौकटीत भारताची संयुक्तराष्ट्र संघटनेतील भूमिका यावर निबंध लिहा.
- प्र. ४) टिपा लिहा. (कोणत्याही एक) (१०)**
- १) संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षा परिषदेच्या कायम सदस्यत्वासाठी भारताच्या सदस्यत्वाचा प्रश्न
२) अलिप्ततावादी चळवळीचे औचित्य
